

**FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID
van de Universiteit Leiden**

Concept-VERSLAG

van de digitale openbare vergadering van het faculteitsbestuur met de faculteitsraad van

31 januari 2022

Behoudens goedkeuring van de raad

Aanwezig:

Van de faculteitsraad:

Namens de LSP-fractie:	mw. B. Polderman, dhr. V. van der Gun, dhr. C. Oort
Namens de fractie ONS Leiden:	dhr. M. Kaaks, mw. C. Raijmakers
Namens de CSL-fractie:	dhr. O. Schalk
Namens de fractie Onafhankelijken:	dhr. mr. dr. G. Molier, mw. L.G.L. Ohnesorge
Namens de PP-fractie:	dhr. mr. G.J.A. Geertjes, mw. mr. dr. E.S. Daalder, dhr. mr. dr. M.L. van Emmerik, mw. dr. K.M. Pitcher,

Van het faculteitsbestuur:

mw. prof. dr. J.P. van der Leun (voorzitter), dhr. prof. dr. mr. T. Liefwaard, dhr. prof. dr. mr. S.C.G. Van den Bogaert, mw. J. Külsen (assessor).

Van het faculteitsbureau:

mw. V.C. Versluis-Blankestijn (griffier), mw. S.J.J. Mattheus (notuliste)

Gasten:

Mw. Buissink, mw. Van Ingen

Afwezig:

Namens de PP-fractie:	mw. C.G.M. van der Tol
Namens de LVS-fractie:	dhr. S. Cornielje

Van het faculteitsbestuur:

mw. mr. dr. M.P. Sombroek- van Doorm

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering om 10.02 uur en heet allen welkom.

5 **2. Verslag van de vergadering van 20 december 2021**

Het verslag van de openbare vergadering van 20 december 2021 wordt zonder wijzigingen vastgesteld. Op het verslag van het besloten deel komt één wijziging, mw. L.G.L. Ohnesorge van de fractie Onafhankelijken was ook daar niet aanwezig.

10

3. Aanmelding punten voor de rondvraag

PP-fractie:

- Reacties op mails naar functionele mailboxen.
- 15 • Graag een update over Leiden Law Park.
- Graag een update over de keuzevakken.

LSP-fractie:

- Graag een update over tentaminering het tweede semester.
- 20 • Graag informatie over de inschrijftermijnen voor onderwijs en tentamens.

PP-fractie:

- Wat zijn de algemene reactie op digitaal tentamineren en proctoring in het bijzonder?
- Graag een terugkoppeling van de midterm en hoe we verder gaan met de goede ideeën die hieruit voortkomen.

4. Onderwijs *Ter informatie***a. Ongeschoonde cijferlijsten.**

Dhr. Liefwaard licht toe dat de agenda voor het onderwijs een aantal verschillende punten bevat. Ten eerste de ongeschonden cijferlijst. Het bestuur heeft een advies gekregen en dat is besproken. Het voornemen is om de huidige handelwijze nog te hanteren, omdat het een belangrijk punt is wordt het advies nu voorgelegd aan de faculteitsraad. Het advies komt er kort op neer dat het systeem dat nu gehanteerd wordt min of meer hetzelfde wordt gehandhaafd. Dat betekent dat als een student een ongeschoonde cijferlijst nodig heeft, een cijferlijst waarop ook te zien is hoeveel onvoldoendes zijn behaald, dat op verzoek wordt verstrekt. Het gaat niet om hele grote aantallen, maar het komt wel elke week voor en de belangrijkste reden daarvoor is op dit moment tweeledig. Eén is dat werkgevers dit vragen en dat maakt dat studenten die dat niet kunnen verstrekken mogelijk achterstand oplopen in de sollicitatieprocedure ten opzichte van hun concurrentie. Het tweede punt, en dat staat in het advies, is een juridische onderbouwing voor de aanname dat een student altijd recht heeft op inzage, ook behaalde onvoldoendes. De redenering is dat het zou gaan om persoonsgegevens waar de student altijd toegang toe zou moeten kunnen hebben. Dat is het advies en op basis daarvan wil de faculteit voorlopig vasthouden aan het bestaande beleid. De faculteit wil graag nog nader laten kijken naar het juridische punt, omdat het basisuitgangspunt van de faculteit nog steeds is sympathiek te staan tegenover het niet meer verschaffen van ongeschoonde cijferlijsten, met name ook in het belang van studenten en het voorkomen van extra druk op studenten. Er is tevens nog een scenario op tafel om een ander soort cijferlijst te gaan ontwikkelen, waarop te zien is dat tentamens zijn gehaald en dat datum waarop zodat daar een studiepatroon uit afgeleid kan worden. Dit scenario is ook in het advies meegenomen maar behoeft nog wel verdere aandacht (uitvoerbaarheid).

Naar aanleiding hiervan hebben de fracties de volgende vragen:

De LSP-Fractie:

Dit is niet het punt van LSP maar betekent het dan dat de datum altijd bij de cijfers komt te staan? Of is dit ook wederom alleen op verzoek van de student?

Dhr. Liefwaard antwoordt dat we nog niet zo ver zijn dat we dat op die manier ook helemaal kunnen en willen gaan inregelen. Dat besluit is formeel ook nog niet genomen. Maar het is wel zo dat wij dan denken aan een standaardstelsel waar de cijferlijst plus datum aan elkaar verbonden wordt. We doen het nog niet op verzoek en je zou het dan willen standaardiseren, dat is uiteindelijk wel het handigst. Dan kan je ook weer wat werkdruk wegnemen bij het OIC. Maar het is ook omdat je daarmee tegemoet kunt komen aan de wens van werkgevers om toch enig inzicht te krijgen in het studieverloop. Dhr. Liefwaard wil ook toevoegen dat de realiteit waarin studenten heel vaak herkansingen kunnen doen ook wel een zorgpunt in zijn algemeenheid is. Dus als we daar ook wat aan kunnen doen dan is het aantal herkansingen misschien ook feitelijk gewoon te beperken.

De LSP-fractie vraagt of het dan gaat het om zakelijker kansen. Als voorbeeld, er wordt een tentamen verschoven naar een rustiger moment als een tentamen te kort op een ander tentamen zit. Of omdat er heel veel wordt herkanst omdat tentamens niet worden gehaald?

Dhr. Liefwaard bedoelt met name dat laatste. Maar wat je nu ook ziet is dat studenten eigenlijk zelfstandig maar ook op een eigen manier door het curriculum kunnen gaan. Dan kan men zakelijk oftewel strategisch uitstellen. Het is een lastig systeem, want studenten kunnen dat ook niet altijd aan. Dus dat maakt dan ook dat er dan toch weer een achterstand ontstaat. Dat is wel iets waar we in bredere zin wel naar kijken of we dat nog steeds willen.

De fractie ONS Leiden was enigszins geschrokken van het advies. Indien het juridisch dus blijkbaar niet mogelijk is om geen ongeschoonde cijferlijsten te verschaffen, gaat het bestuur zich hier dan wel voor inzetten (landelijk)? Dhr. Liefwaard kan dat niet helemaal overzien en was wel verrast door het juridische argument. En als dat zo hard is als het nu wordt voorgedaan, dan is het lastig om een

85 scenario te bedenken om eromheen te kunnen. Er is op nationaal niveau geen draagvlak om
gezaamenlijk hier in op te trekken. Dan wordt het wel een lastig verhaal maar het bestuur is nog niet
helemaal overtuigd. En dat betekent dat we dan nog een keer goed naar gaan kijken. Daarnaast moet
er ook met werkgevers gepraat worden omdat we ook studenten niet willen duperen. Er zijn veel
belangrijke punten die hier omheen spelen.

90 De fractie ONS Leiden wil graag weten wat de voornaamste de bezwaren van andere faculteiten
Rechtsgeleerdheid waren bij het afschaffen van het verstrekken van ongeschoonde cijferlijsten.

90 De voorzitter heeft dit besproken bij de landelijke RDR (Raad van Decanen). Ten eerste speelt dit niet
overal even sterk. Ten tweede, bij een deel van de universiteiten is dit een heel duidelijk universitair
beleid en niet facultair.

95 De fractie ONS Leiden vraag of er ook universiteiten zijn die universiteitsbreed zo'n ongeschoonde
cijferlijst verstrekken. De voorzitter geeft aan dat er in elk geval universiteiten zijn waar dit soort zaken
puur universitair beleid is en er geen speelruimte is voor faculteiten.

Ter informatie

100 **b. Capaciteitsbeperkingen**

100 Dhr. Liefwaard geeft aan dat we al langere tijd capaciteitsbeperkingen hebben op drie van onze
opleidingen, in het bijzonder Criminologie en twee zelfstandige masteropleidingen: Jeugdrecht en Law
& Society. Law & Society is iets recenter en Jeugdrecht bestaat inmiddels zo'n tien jaar. Criminologie
heeft al langer, natuurlijk ook in de bachelor de capaciteitsbeperking. Die laatste is ook een
105 belangrijke omdat het animo voor deze opleiding enorm toeneemt elk jaar. Belangrijk is dat we elke
keer opnieuw die capaciteitsbeperking moeten aanvragen. En dat doen we dus nu al voor de periode
na het volgende academische jaar. Criminologie is helder, vanwege de grote aantallen. Bij de twee
andere opleidingen is een capaciteitsbeperking een bewuste keuze. Voor Jeugdrecht geldt een
inhoudelijk gemotiveerde reden, gelet op de arbeidsmarkt. Law & Society zit nog in de opstartfase van
110 de opleiding maar het thema is naar verwachting zeer populair zowel nationaal als internationaal. Als
die capaciteitsbeperking er niet op zit, dan zal het mogelijk een te grote opleiding worden. We
besteden ook specifieke aandacht aan de instroom en de diversiteit van de instroom. Dit is altijd een
belangrijk aandachtspunt bij selectie, ook vanuit centraal niveau wordt hier extra aandacht voor
gevraagd.

115 De LSP-fractie heeft een vraag over de selectieprocedure van Criminologie. Wat gebeurt er eigenlijk
met studenten die misschien een tussenjaar hebben en dan aan het reizen zijn. Die kunnen dan een
toets niet maken, ook online niet. Kunnen zij wel ergens deelnemen aan de selectieprocedure?

120 Dhr. Liefwaard veronderstelt dat het online nu in principe altijd mogelijk is om mee te doen. Ook in dat
opzicht is online een voordeel. Het is niet exact bekend om wat voor aantallen dat gaat of zou gaan
maar er is wel vastgesteld dat die online ronde wel echt positief is in allerlei opzichten, ook in dit
opzicht. Mw. Buissink, die is aangeschoven voor eventuele technische vragen, vult aan dat er ook een
125 alternatieve procedure is waarbij studenten iets moeten schrijven als blijkt dat ze ook online niet aan
de procedure kunnen deelnemen. Uiteraard verwachten we wel inzet van de studenten die een
tussenjaar hebben maar er kan altijd een situatie van overmacht zijn waardoor ze niet op het
vastgestelde tijdstip aan de procedure mee kunnen doen.

130 De PP-fractie heeft over deze specifieke opleidingen geen vragen, het document is helder. Wel kwam
in het vooroverleg de vraag op of we deze discussie ook eens zouden moeten gaan voeren over een
capaciteitsbeperking voor de opleiding Rechtsgeleerdheid.

135 Dhr. Liefwaard beaamt dit. Daar moeten we naar kijken en daar zijn we ook al wel mee bezig en er is
hierover ook al een keer met de rector gesproken. Het is alleen een heel groot onderwerp en complex
onderwerp. Belangrijk om te weten is dat het bestuur ook met de andere juridische faculteiten in
Nederland hierover spreekt. In eerste instantie in het decanenberaad maar ook de vice- decanen
hebben hierover gesproken. De decanen hebben met elkaar aangegeven dat het een belangrijk
thema is dat we gezamenlijk moeten oppakken. Dat wordt door de vice- decanen ook gezien, maar
tegelijktijd was er tijdens de eerste ronde van bespreking niet heel veel draagvlak om het
140 gezamenlijk op te pakken. Dhr. Liefwaard wil het gesprek nog wel voortzetten en hij kan zich voorstellen
dat voor ons met name Utrecht, Rotterdam en Amsterdam belangrijke gesprekspartners zijn. Een
argument dat echt wel duidelijk naar voren kwam was dat veel faculteiten zich toch wel vast klampen

aan een soort maatschappelijke opdracht om juristen op te leiden. Het antwoord vanuit Leiden was dat wij die ook voelen maar dat het niet hoeft te leiden tot twaalfhonderd eerstejaars. Dat zou ook de
 145 kwaliteit van onze opleiding ten goede komen alsmede de werkdruk respecteren. Ook als we uiteindelijk besluiten om het niet te gaan beperken, is het toch goed dat we dat weloverwogen doen.

De PP-fractie begrijpt dat er niet zomaar een beslissing genomen kan worden maar is blij dat er over wordt nagedacht. Aanvullend is de vraag wat er überhaupt kan met een fixus en welke beperkingen
 150 daar nog op zitten. Moet je bijvoorbeeld ook selecteren of is het wie het eerst komt het eerst maalt?

Dhr. Liefwaard geeft aan in de gesprekken alleen nog over de fixus te hebben gehad en niet over een eventuele selectie. Je zult je eerst rond de fixus moeten organiseren. Als je als faculteit alleen komt te
 155 staan loop je het risico dat je aantallen enorm naar beneden gaan. Je zult het goed moeten inbedden en bedenken. Mw. Buissink vult aan dat er ook gekeken moet worden wat er gaat gebeuren met landelijke wetgeving op dit gebied. We weten nog niet wat het nieuwe kabinet hiermee gaat doen. We hopen dus dat loting een mogelijkheid wordt maar dat ligt eraan wat er uit het wetsvoorstel komt.

De fractie ONS Leiden vraagt of we in de politiek niet iets kunnen bereiken omdat de universiteit als het ware een soort uitvoeringsorgaan is. De voorzitter antwoordt dat de universiteiten zich hebben
 160 verenigd in Universiteiten van Nederland. En daarin worden dit soort gesprekken en deze lobby gevoerd. Maar ook daar heb je te maken met het feit dat soms de universiteiten er verschillend instaan en er ook verschillend voorstaan.

De fractie Onafhankelijken vindt het belangrijk om te benadrukken dat het bij een aantal faculteiten helemaal niet zo goed gaat met rechten en die juist een groot verlies van studenten hadden. Dus het is ook een luxeprobleem. We doen het gewoon heel goed, dus je kunt het ook positief bekijken, heel populair zijn en een goede faculteit zijn. We moeten wel oppassen dat we niet aan ons eigen succes
 165 ten onder gaan. Maar je moet er ook heel voorzichtig mee zijn, we lopen al heel lang mee. Vanaf 2006 hadden we die fixus en het gaf enorm veel werk en het maakte heel weinig uit qua studentenaantallen. We zaten toen ook ongeveer op twaalfhonderd. Alleen nu is het dus al vijftienhonderd en wordt dit nog meer. Dan moet je wel op voorhand nadenken over hoe ver willen we gaan. De voorzitter bevestigt dat het in zekere zin een luxeprobleem is, want we zijn gewoon onverminderd in trek bij potentiële studenten. En als je dan ook nog ziet dat wij bij Criminologie de meeste belangstelling hebben dan zegt dat ook iets over wat we met z'n allen goed doen. Tegelijkertijd is er waarschijnlijk ergens een grens dat je die kwaliteit niet kan leveren met nog veel hogere aantallen.
 170
 175

De assessor geeft aan dat je het ook andersom kan bekijken: studenten die juist de studie gaan doen omdat het numerus fixus is (kwaliteit). Dus in plaats van uitgaan dat je met een numerus fixus alleen
 180 maar studenten zou verliezen, trekt het ook bepaalde studenten. De voorzitter vindt het een goede aanvulling het heeft ook een bepaalde aantrekkingskracht dat je door een selectie heen moet. We doen het hartstikke goed, we zijn heel erg in trek. Tegelijkertijd, als we naar het studiesucces kijken doet we het niet zo goed. En dat is ook wel iets voor de werkdruk en voor de lengte van studeren van studenten. Dus duidelijk dat hier nog een hoop te bespreken is, het is een heel goed en fundamenteel punt.
 185

Ter informatie

c. Terugblik MidTerm Onderwijs

Dhr. Liefwaard blikt terug op de Midterm, welke heel interessant was met een mooie opkomst. De
 190 commissie had in de eerste plaats veel waardering voor het papierwerk dat de faculteit had aangeleverd. Ze hadden heel goed scherp van wat voor onze faculteit belangrijk is. We zijn nu in afwachting zijn van het rapport van de commissie. Dat betekent dan ook vervolgens dat de faculteit de bevindingen van de commissie kan gaan betrekken op de facultaire strategie.

De LSP-fractie wil graag weten of er meer met weblectures/ kennisclips gewerkt gaat worden of dat we het houden bij de klassieke hoorcolleges. Puur didactisch gezien lijken de kennisclips heel erg aan
 195 te sluiten bij de moderne tijd.

Dhr. Liefwaard ziet dat ook. Waar de kennisclips misschien aanvankelijk een noodzakelijk kwaad waren zie je nu dat docenten het ook op zo'n manier gaan inzetten dat het een zinvolle aanvulling is op het
 200 onderwijs. Daarnaast is de ontmoeting op de campus ook heel relevant, dus het zal nooit zo zijn dat wij naar een online faculteit toe gaan waar alleen maar met kennisclips gewerkt wordt. Je moet ook de spanningsboog van mensen proberen weer te stretchen. Dat doe je door interessant onderwijs aan te bieden. Wat we wel zien is dat als vakken bijvoorbeeld op voorhand met een kennisclip werken, een kennis die ook een aantal jaren kan worden gebruikt en niet eenmalig. Dus er zijn echt wel varianten

denkbaar waarin je optimaal gebruik kunt maken van zo'n kennisclip idee en het onderwijs toch op de campus betekenisvol kunt laten zijn. En dat is wel het gesprek dat we nu beter kunnen voeren dan een paar jaar geleden. De LSP-fractie geeft aan dat jaren geleden al werd gewerkt met kennisclips. Het ging dan om onderwerpen die niet snel veranderen en op die manier snel basiskennis kan delen. Op andere manieren onderwijs verzorgen bevordert de interactie. De Onafhankelijken vult aan dat niet elk vak zich leent voor deze vorm van onderwijs. De voorzitter vindt het een mooie ontwikkeling dat we juist verder af komen van het one-size-fits-all onderwijs. We moeten veel meer kijken vanuit de didactisch doelstellingen en vanuit waar je zit in de studie en waar je naartoe gaat. Dat is eigenlijk op dit moment een groot voordeel. De PP-fractie denkt dat variatie heel belangrijk is. Het is ook niet zo dat het klassieke hoorcollege definitief kan verdwijnen, maar bijvoorbeeld starten met kennisclips en dan later in de week een verdiepend hoorcollege. De fractie ONS Leiden laat weten dat met name in de bachelor de hoorcolleges basaal zijn. Dus kennisclips waarin de hele basale begrippen worden besproken zodat iedereen al een basiskennis heeft van de begrippen en die niet meer uitgelegd hoeven te worden zouden zeer welkom zijn. Daarna zouden de colleges verdiepend en interactiever kunnen worden. De Onafhankelijken wil nog één ding toevoegen. Studenten waarderden de verschillende onderwijsvormen anders. Er zijn studenten die misschien niet een spanningsboog hebben die een heel college bestrijkt. Maar er zijn ook studenten die kennisclips juist heel irrelevant en gek vonden. Die willen in een college zitten en niet naar clips kijken. Dus belangrijk is om een gevarieerde vorm te hebben en niet het één of het ander consequent in alle vakken door te voeren. De assessor geeft aan dat nu we grote stappen hebben gezet op technologisch gebied, we kunnen gaan kijken in hoeverre technologie een aanvulling kan zijn op we al hebben. Je kunt ook vragen bij je kennisclips invullen en een casus college online volgen en dan de werkgroepen fysiek. Het is goed om naar de mogelijkheden te kijken en daar een mooie mengvorm in vinden. De Onafhankelijken zegt dat het een misvatting is dat hoorcolleges interactief moeten zijn. We hebben de werkgroep voor Interactie en daar is ruimte voor de discussie. Het idee is dat er hoogleraar of professor of de expert een verhaal komt houden en dat het iets toevoegt aan wat er al in de boeken staat. Heel veel studenten vinden het ook fijn om 45 minuten te luisteren en die willen niet altijd betrokken worden. Dus ook een pleidooi voor een ouderwetse hoorcollege. De voorzitter vat samen dat deze discussie al heel veel punten meeneemt, waarbij vooral belangrijk is dat we niet één format hebben maar goed kijken wat bij wie past. En het is ook niet zo dat wij als faculteit zeggen we nemen afscheid van het hoorcollege. Maar we gaan veel beter kijken naar die verschillende werkvormen. De stappen zijn niet direct te zetten want we zitten nog steeds in een crisisfase maar tegelijkertijd helpt de afgelopen periode en de huidige periode ons zeker ook.

5. Onderzoek

□ Ter informatie

240 a. Update onderzoeksvisitatie

Dhr. Van den Bogaert geeft een korte update over de onderzoeksvisitatie. Momenteel ligt een volledig plan van aanpak bij het bestuur dat indien goedgekeurd zo snel mogelijk naar het College van Bestuur (CvB) kan gaan voor akkoord. Er is een overeenkomst gesloten met een externe secretaris die het hele project gaat begeleiden. Tevens is de visitatiecommissie intussen samengesteld en bestaat uit zeven leden uit binnen- en buitenland. De commissie is op een heel evenwichtige en diverse manier samengesteld. Er zijn commissieleden uit de universiteiten van Groningen, Rotterdam, Maastricht, Utrecht en Leuven. Voorts zijn we aan de gang met het eerste concept van het visitatierapport. Het wordt een facultaire visitatie, zoals al eerder aangegeven. De afgelopen weken en maanden is uitgebreid gesproken met het faculteitsbestuur en de verschillende programmacoördinatoren. 245 Afgesproken is dat de verschillende onderzoeksprogramma's begin maart een kort document zullen opstellen waarin teruggeblikt wordt specifiek op de activiteiten van de acht onderzoeksprogramma's. Dat is op verzoek van de secretaris en dat zal vervolgens in een van de bijlagen worden toegevoegd.

□ Ter informatie

255 b. Meijers-ronde

Dhr. Van den Bogaert legt uit dat jaarlijks twee beurzen worden toegekend. De call for proposal is uitgegaan en de deadline ligt voor de eerste ronde op 31 maart.

□ Ter informatie

260 c. Terugblik Springplank en Meijersprijs

Dhr. Van den Bogaert blikt met enige gepaste trots terug naar de uitreiking van de Meijersprijzen. Afgelopen januari is aan acht onderzoekers in de acht onderzoeksprogramma's een prijs toegekend voor een mooie wetenschappelijke publicatie. Ook de Springplankprijzen werden uitgedeeld, daar is ook nog een aanzienlijk financieel bedrag aan gekoppeld. Het was een mooi divers samengestelde

265 lijst van winnaars, zowel voor de Springplankprijzen als onderzoeksprijzen. Veel dank ook aan de jury van de Springplankprijzen want ze hebben veel tijd genomen om twee mooie winnaars te kiezen.

270 De voorzitter bedankt voor de update en vult aan dat de jury inderdaad ontzettend veel tijd heeft gestopt om de artikelen goed te lezen en het ze positief opviel dat eigenlijk alle artikelen ook aan relevante maatschappelijke vraagstukken raken.

6. Organisatie

□ *Ter informatie*

275 c. Terugblik D&I-congres

280 De voorzitter heet Suzanne Deen hartelijk welkom. Zij is sinds enige tijd de diversity-officer van onze faculteit, maar ook van de FGGA waarmee de synergie bevorderd wordt. Wij hebben een grote D&I-congres gehad, dat was een universitair congres waar wij dit jaar als faculteit de host van waren. We hebben daarin voor het eerst ook samengewerkt met alle rechtenfaculteit in Nederland, ook in het kader van het sectorplan. De faculteit is heel blij met de inspanningen van Suzanne voor het onderwerp diversiteit en inclusie.

285 Mw. Deen verteld dat ze het afgelopen jaar voornamelijk bezig is geweest met het organiseren van trainingen en dan in de eerste plaats trainingen voor medewerkers. Maar het is de bedoeling om in de toekomst ook trainingen voor studenten aan te bieden. Ze zou ook graag contact leggen met studieverenigingen, om samenwerkingen op te starten en voor het aanbieden van trainingen. En daarnaast is er een webpagina gelanceerd waar je meer informatie kunt vinden over D&I binnen onze faculteit. Op de webpagina staat een wat uitgebreider overzicht van de toekomstige projecten. Binnen dit thema is, samen met het bestuur en de afdeling P&O, gekeken welke projecten er gestart kunnen worden. De thema's zijn onderverdeeld in drie onderwerpen: HR, studenten en onderwijs. Voor alle drie subthema's starten verschillende projecten waar ze mee aan de slag gaat. Er is bij de start van Suzanne een klankbordgroep voor medewerkers opgericht. Het is een groep met tien verschillende collega's uit alle verschillende domeinen van de faculteit. Denk daarbij aan onderzoek, onderwijs, marketing & communicatie en ook docenten. Ze komen ongeveer om de zes tot acht weken bij elkaar om verschillende thema's binnen D&I te bespreken. Het afgelopen overleg ging bijvoorbeeld over inclusief onderwijs en hoe je dit thema de faculteit in kunt communiceren. Hoe krijgen we er met z'n allen meer draagvlak voor? Hoe leeft het op dit moment binnen de faculteit? Het is voor haar een klankbord waardoor ze inzichten krijgt in handige strategieën en methodes hoe je bepaalde onderwerpen bespreekbaar kunt maken.

300 De Fractie Onafhankelijken vindt het allemaal heel goed klinken maar heel abstract. Wat is precies de bedoeling? Moet het inclusiever worden? Is onze studentenpopulatie een onvoldoende afspiegeling van de samenleving? Aan wat voor dingen moet je denken? Is er nog discriminatie? Of nemen docenten blanke niet westerse studenten niet serieus? Waar wordt naar gekeken? Mw. Deen legt uit dat in principe gekeken wordt naar een breed aspect aan onderwerpen. Maar als bijvoorbeeld, de studentenpopulatie is op dit moment inderdaad nog geen afspiegeling van bijvoorbeeld de Nederlandse bevolking en dat gaan we misschien ook nooit halen. Maar het is wel heel goed om ervoor te zorgen dat we als universiteit vindbaar zijn en ook als optie kunnen worden gezien door iedere scholier. Het kan juist heel waardevol zijn, als je kijkt naar werkgroepen, als je er meer diversiteit in kan aanbrengen met studenten met allerlei verschillende achtergronden die ook ander soort perspectieven in werkgroepen of in hoorcolleges met andere studenten kunnen delen. Dat zorgt dan ook weer voor een betere connectie naar bijvoorbeeld de arbeidsmarkt als iemand is afgestudeerd. De LSP-fractie vult aan dat de studieverenigingen best inclusief lijken maar dat bij studentenverenigingen waarschijnlijk veel te winnen valt. Mw. Deen zegt dat studeren niet alleen op de faculteit plaats vindt en het dus juist heel belangrijk is dat ook bij de sociale plekken naast het studeren gekeken zal worden wat gedaan kan worden vanuit onze faculteit. De PP-fractie vraagt zich af hoe het binnen onze faculteit zit met dus de bestaande structuren waar je problematiek aan de kaak kunt stellen rondom D&I. Zijn die daarvoor aanwezig, zijn er ideeën om die verder te ontwikkelen en welke rol is erna voor de D&I-officer? Bestaande structuren zijn vertrouwenspersonen maar dat is waarschijnlijk heel breed. Moet er niet iemand komen die zich meer op de D&I problematiek focust of een andere soort structuur. Mw. Deen heeft daar op dit moment nog niet specifiek bij stil gestaan maar vindt het een heel interessant punt. We moeten het echter niet te complex maken. Het zou heel fijn zijn als je één iemand hebt, bijvoorbeeld die vertrouwenspersoon, die bekend is bij iedereen en waarvan je weet dat als je er als er iets gebeurt, dat je dan daarnaartoe kan gaan. Die persoon is ook heel erg gespecialiseerd in het begeleiden van gesprekken. Het voeren van persoonlijke gesprekken

is een vak apart, dus dat moeten we aan een expert overlaten. Wat wel kan op termijn is vaker wat gesprekken voeren met een vertrouwenspersoon. Om op te halen of er problemen zijn rondom specifieke thema's waar we nog over moeten praten. De voorzitter bedankt mw. Deen en wil toevoegen dat het goed is om naar het werkplan te kijken. Tegelijkertijd is er een andere kant en dat is hoe we die hele structuur hebben ingericht, waar mensen terecht kunnen als ze dingen tegenkomen die die naar zijn of onprettig zijn. Daar hebben we hard aan gewerkt. Ook het D&I- office van Centraal, staat paraat als er concrete issues zijn. Enerzijds moet je dat hebben, anderzijds wil je eigenlijk niet dat het zo ver komt dat mensen zich bij dat soort structuren moeten gaan melden. De ervaring is dat het dan vaak al zo laat is. We zetten erg in om met elkaar het gesprek te voeren en een stukje bij beetje de cultuur te veranderen en mensen te attenderen op dat soort zaken. Maar aan die structuur is ook wel hard gewerkt. Je kunt structuren hebben maar weten mensen die ook te vinden, daar wordt, mede gezien de maatschappelijke aandacht voor dit soort onderwerpen, ook weer goed naar gekeken. De voorzitter nodigt de faculteitsraad uit om aan te sluiten als er gesprekken worden gevoerd binnen de faculteit. En het is goed om te beseffen we een brede faculteit zijn met ook Criminologie en Law & Society.

De assessor vraagt zich af of wij inclusief genoeg zijn voor wat oudere studenten, dat is nog niet genoemd. Voorts meldt ze dat vanuit het STOP ook trainingen aangeboden worden voor besturen en voor vertrouwenspersonen binnen studieverenigingen. En in aanvulling op procedures en klachten, er komt er nu een universitair ombudsman voor zaken omtrent onheuse bejegening en dergelijke die daar gespecialiseerd in is. Ook zal gekeken worden naar de huidige klachtenprocedure. Draagt dat voldoende uit waar je precies terecht kunt? Ook Suzanne zal daarbij worden betrokken. De voorzitter bevestigt dat er een ombudsfunctionaris voor de hele universiteit komt, mede op aandringen van de Universiteitsraad. De persoon krijgt een zelfstandige onderzoekende functie door de hele universiteit en is niet alleen bezig met een klachtenprocedure. Er volgt een aparte bijeenkomst met de faculteitsraad om het over D&I te hebben met mw. Deen.

□ *Ter informatie*

d. Proces richting facultair strategisch plan

De voorzitter vertelt dat op 8 februari a.s., de verjaardag van de universiteit de Dies Natalis, het CvB het overkoepelende strategisch plan presenteert voor de universiteit. En dan is het aan ons als faculteit om daar in onze eigen prioriteiten uit te gaan werken. Ons eigen facultaire strategisch plan is inmiddels afgelopen per eind december vorig jaar, dus het is een prima moment. Het bestuur heeft als voornemen om dat voor de zomer af te hebben en aan te geven welke strategische keuzes de afgelopen periode allemaal al gemaakt zijn en welke punten er open liggen. Daar worden dan mensen bij betrokken evenals de faculteitsraad. De faculteit wil niet helemaal van nul af aan beginnen, maar echt kijken van wat ligt er al en dat passend is binnen die universitaire strategie. Waar liggen keuzepunten en die werken we op een beknopte manier uit. Het streven is niet om een eindeloos verhaal op te schrijven, maar meer handvatten benoemen om de komende jaren als faculteit mee te doen in de universitaire strategie.

□ *Ter consultatie*

a. Voortgang besteding kwaliteitsmiddelen

De voorzitter heet mw. Van Ingen welkom, die is aangesloten voor dit punt en geeft het woord aan Dhr. Liefwaard.

Dhr. Liefwaard legt uit dat er elk jaar een tussentijdse terugkoppeling wordt gegeven. Dat gebeurt elk jaar en die tussentijdse terugkoppeling moet gezien worden in het perspectief van de jaarlijkse herijking die ook wordt uitgevoerd. De jaarlijkse herijking is het jaarlijkse gesprek dat met de faculteitsraad gevoerd wordt over de meerjarenbegroting en daar maken de kwaliteitsmiddelen onderdeel van uit. Het is zeker geen eenvoudig dossier, omdat het op allerlei manieren verbonden is met verschillende financieringsstromen. Mw. Van Ingen is aangesloten om eventuele technische vragen te helpen beantwoorden. Een extra factor van belang die meegenomen moet worden zijn de NPO middelen. In het bijbehorende stuk staan verwijzingen naar de middelen van NPO, dat is het Nationaal Programma Onderwijs. Het gaat hier om een bedrag van acht en een half miljard waar de vorige minister van Onderwijs de corona-impact mee wilde reduceren. Een deel daarvan is gealloceerd voor de universiteiten. Er zijn twee soorten NPO middelen voor onze faculteit relevant. Het gaat over de algehele werkdruk en dat is doorgezet naar alle instituten en één valt onder het thema studentenbegeleiding. En omdat studentenbegeleiding ook een thema is dat in de kwaliteitsmiddelen zo centraal staat is het idee dat we eerst de NPO middelen besteden om vervolgens aan de kwaliteitsmiddelen toe te komen. Dat betekent dat we iets minder aan de besteding van kwaliteitsmiddelen hebben kunnen toekomen omdat we eerst die NPO-gelden moeten uitgeven.

390 Mw. Van Ingen geeft nog even een nuance aan. Omdat we in 2021 niet alle de kwaliteitsmiddelen hebben kunnen inzetten ligt er wel een keuze voor om de NPO middelen voor 2021 dan ook nog niet in te zetten omdat die ergens anders virtueel staan. Dan is het voor ons technisch beter omdat dan in 2022 als eerste in te zetten. Dat is een boekhoudkundig verhaal, maar het is goed om te weten dat we ongeveer €129.000 euro wat we daar voor beschikbaar hebben gekregen kunnen samenvoegen met de kwaliteitsmiddelen thema 3 en het daar op kunnen inzetten.

395 Dhr. Liefwaard praat verder over de inhoud. Het heeft dus een hele duidelijke begrotingskant, maar ook heel duidelijk een inhoudelijke kant. We hebben zoveel mogelijk uitgelegd hoe de gelden worden besteed door per thema uit te leggen wat er is gedaan en wat er nog moet gebeuren. En daarom hebben we ook al een beetje vooruitgeblift naar 2022, omdat we steeds hebben gezegd datgene wat we dit jaar doen, dat ook belangrijk is voor de komende jaren en dat zou allemaal op elkaar moeten voortbouwen. Als voorbeeld: onder thema 1 wordt veel inzet gepleegd op de contacturen in bachelor 400 1. Maar je ziet ook dat er meer besteed is dan aanvankelijk bedacht was aan de ondersteuning van onderwijs. We hebben bijvoorbeeld opnames van kennisclips gefaciliteerd afgelopen periode. En dat hebben we bewust goed willen doen, zodat de kwaliteit van die opnames goed zijn. Daarom is er geïnvesteerd in een filmstudio en dat verklaart waarom we dus een kleine €190.000 euro daar aan hebben besteed. Zo hebben we geprobeerd zo veel mogelijk uit te leggen wat we aan het doen zijn. 405 Dan zie je in de kern dat er heel veel is gebeurd het afgelopen jaar, maar dat we nog niet op alle punten alles hebben kunnen doen. We hopen dat we dat goed hebben gepresenteerd, zodat daar inzicht in is verkregen. Als er vragen of onduidelijkheden zijn dan kunnen die worden aangegeven. Ook reflecties op hoe de kwaliteitsmiddelen ingezet worden en dat er misschien andere keuzes gemaakt moeten worden, ook voor de komende jaren kunnen worden ingebracht.

410 De fractie Onafhankelijken wil een nieuw idee opperen waar wellicht ook nog ruimte voor zou zijn. Kunnen we kijken hoe er een soort interne scriptie begeleidingsgroep kan komen op de faculteit? Zeker aan het einde van de studie hebben veel masterstudenten veel moeite met de organisatorische kant van het scriptie schrijven. Er is al eens wel een universitaire scriptiebegeleidingsgroep is maar, 415 en die zit vaak vol en geniet niet heel veel bekendheid bij studenten. Dit lijkt het soort ondersteuning dat ervoor zorgt dat studenten aan het einde van hun studie niet tegen een enorme blokkade oplopen en gewoon op tijd kunnen afstuderen. Voorts is er een vraag over de versterking van het tutoraat . Het is aan bod gekomen tijdens de midterm maar hier wordt vrij duidelijk de indruk gewekt dat men het tutoraat wil versterken in de bachelor 2, 3 en de master. Dit zal ook consequenties hebben voor de 420 docenten. In de bijlage staat onder andere dat studenten moeten leren veerkrachtiger te worden en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen keuzes. Om dat voor elkaar te krijgen moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van docenten, de vaardigheden begeleiden en coachen moeten worden gestimuleerd. De vraag is of we niet teveel doorslaan hiermee en we een soort maatschappelijk werkers worden. En is dit niet een taak voor de studieadviseurs. En laten we 425 oppassen dat we weer niet een enorm apparaat gaan optuigen Er loopt hierover naar verluid al een discussie dus misschien moeten we het niet gaan doen. Zoals het er nu staat lijkt het erop dat het wel die kant opgaat. En tot slot, is het al bekend wie de programmacoördinator studiesucces wordt?

430 De LSP-fractie heeft recent vernomen van een student dat het momenteel ontzettend populair is onder studenten om als moderator te werken. De studenten verdienen daar € 20 euro per uur mee en dat is best veel. Het is begrijpelijk dat er middelen vrij gemaakt moeten worden om die filmpjes waar zoveel in is geïnvesteerd in goede banen te leiden, maar er moet wel zorgvuldig worden omgegaan met de verdiensten in relatie tot de prestaties van moderators. Graag aandacht hiervoor.

435 De PP-fractie heeft een vraag over het thema docentontwikkeling. Het leeuwendeel van het geld wordt besteed aan enerzijds LTC en anderzijds het BKO. Dat lijken allebei te rechtvaardigen keuzes en ook slimme keuzes. Kan er in de toekomst wat meer aandacht zijn voor de docentontwikkeling na het BKO door middel van cursussen of op andere manieren waardoor docenten die wel al een BKO hebben nog een stapje verder kunnen zonder dat ze direct in het SKO-traject terecht komen.

440 De Fractie ONS-Leiden zag dat geld werd besteed aan onderwijsdifferentiatie en dan ook aan duurzaamheid en recht middels extra curriculaire activiteiten. Blijft deze strategie voor de komende tijd gaat blijven of zijn er plannen om duurzaamheidsvraagstukken gewoon in al het onderwijs mee te nemen.

445 Dhr. Liefwaard dankt iedereen voor de inbreng. De suggestie voor de scriptiebegeleidingsgroep is een hele goede. Tien jaar geleden hebben we ook zo'n werkgroep gehad en dat was toen ook in verband

450 met de specifieke situatie waarin heel erg bleek dat er een bepaalde groep echt behoefte had aan die
aanvullende begeleiding en ook even gezamenlijk onder de hoede moest worden genomen. Het is
goed voor te stellen dat dit in deze dynamiek van Corona een belangrijke meerwaarde heeft. En
misschien kan het ook op de langere termijn een vast onderdeel worden van onze begeleiding. Het
punt wordt meegenomen als suggestie voor de besteding van de middelen voor de komende jaren.
455 Het is nu nog niet als zodanig gealloceerd maar dat kunnen we inbouwen. Het zal worden besproken
met de betreffende opleidingsdirecteuren en met onderwijsbeleid. We moeten er wel op letten dat de
begeleiding gelijkwaardig blijft. Dus dat je niet uiteindelijk je leerdoelen aan het ondermijnen bent
omdat men bijvoorbeeld te veel begeleiding moet bieden. Duidelijk is wel er behoefte is aan,
aanvullende, begeleiding.

460 De andere suggestie voor meer aanbod buiten BKO en voor SKO is eigenlijk het hele idee van de
docentontwikkelingsagenda tot nu toe geweest. We hebben veel meer permanentier aanbod voor
doorontwikkeling van docenten. Er zijn allerlei thema's waar je dit zou willen zoals D&I en de
digitalisering van ons onderwijs. Dat laatste moest redelijk ad hoc en snel maar er kan ook behoefte
465 bestaan om dit door te ontwikkelen. Docentontwikkeling moet permanent aan de orde zijn, rekening
houdend met werkdruk. Je kunt niet altijd aandacht voor verwachten maar het is voor het vak en de
professie heel belangrijk en ook voor de kwaliteit van het onderwijs heeft het direct een positieve
impact. Wat heel positief is, is dat de BKO in onze faculteit echt heel serieus genomen wordt. De 2
rondes per jaar zitten altijd vol en bijna iedereen krijgt die BKO. Het is een heel goede basis en ook
AIO zijn er al eens serieus mee bezig.

470 Duurzaamheid en recht is nog steeds extra curriculaire. Het is ontstaan vanuit studenteninitiatief en en
daarom is gezegd dat het daar een plek moet krijgen. Maar er is alle reden, inhoudelijk, om dit meer
onderdeel te maken van het curriculum maar daar moeten we ook nog wel de slimme stappen in
kunnen gaan zetten. Wat opvalt bij de extra curriculaire cyclus is dat er ongelooflijk veel wordt gedaan
475 aan dit thema door de mensen in de faculteit. Vanuit dat perspectief moet het niet moeilijk zijn om het
meer te integreren in het bestaande curriculum. Stikstof bij bestuursrecht is daar een goed voorbeeld
van maar ook bij aansprakelijkheid speelt dit en bij mensenrechten. Je kunt het eigenlijk op allerlei
vlakken wel integreren. Op korte termijn is er een vervolgggesprek over met mw. Kenting.
De moderatoren vallen tot nu toe nog niet onder deze kwaliteitsmiddelen, want die worden
480 gefinancierd vanuit een centrale ondersteuning. De andere kant van het verhaal is dat docenten er
echt wat aan hebben en dat het heel fijn is dat je op die manier geholpen wordt. Het werk is heel nuttig
maar het signaal van makkelijk geld verdienen wordt meegenomen. Op termijn moet wel nagedacht
worden hoe de faculteit de kosten kan dekken voor dit soort ondersteuning van docenten. Maar op dit
moment is het nog gefinancierd en is er extra geld voor vrijgemaakt in verband met de
Coronasituatie.

485 Het tutoraat wordt niet zonder meer doorgezet naar jaar twee en drie. Maar wat wel opvalt is dat de
studentenbegeleiding in die jaren echt minimaal en we zien dat het maakt dat studenten makkelijk
kunnen gaan zwemmen. Dus is er een slimme manier in aanvulling op het onderwijs, maar ook wel in
nauwe verbinding met het onderwijs om studenten beter in beeld houden. Dat kan niet alleen maar via
490 de studieadviseurs. Er is iets meer nodig dan wat we nu doen maar het moet ook wel een andere
vorm gaan worden. Het gaat niet om introductie waar in het eerste jaar zoveel veel aandacht naar
uitgaat. En in de master gaat het niet meer over hoe moet je studeren, maar gaat het over hoe kun je
bijvoorbeeld die eerste stappen op de arbeidsmarkt succesvol laten zijn? De focus van de
begeleiding wordt anders en kan ook wat meer zijn. Je kunt met studenten in gesprek gaan over wat
495 ze interessant vinden, waardoor geraakt worden en waar ze mee verder willen. Op die manier komt er
meer interactie tussen de faculteit, de opleidingen en de student. Het wordt makkelijker als we het
concreet maken en dat is het nu nog niet dus het blijft een beetje een abstract antwoord. Maar de zorg
dat een heel tutoraat opgetuigd gaat worden vanaf het tweede jaar is onterecht. Het is niet de
intentie, die is om een om een passende vorm te vinden waar we studenten net wat meer het gevoel
500 kunnen geven dat ze geholpen worden in hun studie en ook in de studievoortgang, want daar is alle
reden toe. Student gaan nu zwemmen met alle gevolgen van dien. Sommigen die redden dat en
anderen die zinken.

505 Op de coördinator studiesucces zit nog geen naam. Er wordt geworven maar het idee is ook om daar
gericht iemand op te benoemen.

De PP-fractie geeft aan dat een collega een soort mini thesis-seminar van drie of vier bijeenkomsten
voor de geïnteresseerde student organiseert. Ze worden een beetje meegenomen in de materie van

510 onderzoeksmethoden en hoe je literatuur bij elkaar zoekt. Het wordt heel erg gewaardeerd wordt, dus
mogelijk kan er contact worden gelegd met deze docent. De fractie Onafhankelijken vindt het een
mooi initiatief maar is van mening dat het juist ook goed is om een organisatorische begeleiding te
vinden die niet door de docenten zelf wordt gedaan.

515 De voorzitter geeft aan dat het duidelijk is waar we staan en dat het proces helder is. Het is achter de
schermen een enorme puzzel omdat al die stromen bij elkaar moeten worden gehaald en gekoppeld
moeten worden aan de inhoud. Ze bedankt het Cleveringa hiervoor. Niet alles is helemaal volgens
plan gelukt, tegelijkertijd lukte ook heel veel wel. In juni komt dit onderwerp weer terug.

520 Mw. Van Ingen geeft aan dat vanuit centraal navraag wordt gedaan in de verantwoording van al deze
bijzonder middelen of er instemming is vanuit de FR over hoe we nu aanvliegen en de plannen die er
liggen. Zo kan het netjes hebben afgestemd worden richting centraal.

➤ De FR stemt in.

525 *Ter informatie*

b. Update harmonisatie vergoedingen studenten gremia (n.a.v. FR 8 november jl.)

530 De assessor zegt dat aan het begin van het jaar een rapport is voorgelegd over beloning en
positionering van studenten in gremia. Daar zijn een aantal aanbevelingen gekomen die door SUZ en
centraal uitgevoerd worden maar ook een aantal die op het bordje van een MASSO zijn komen te
liggen. Een van de grootste zaken is om de erkenningsprocedures van studieverenigingen
harmoniseren. Onze faculteit had al een uitgebreide erkenningsprocedure, maar die sloot niet op elke
535 faculteit met elkaar aan, daar zaten verschillen tussen. De erkenningsprocedure van onze faculteit is
als basis genomen en er is gekeken welke basis erkenningsprocedure we voor alle
studieverenigingen die beurzen ontvangen van de universiteit willen opmaken. De uitkomst zal
volgend overleg worden gedeeld. Ook is er een inventarisatie gedaan van de
medezeggenschapsuitbetalingen. De FR-leden en OLC leden krijgen een vergoeding voor de
inspanningen. Er waren discrepanties tussen hoe dat op verschillende faculteiten werd ingevuld en
hoe de verschillende FR-leden uitbetaald kregen. Het is geïnventariseerd en ook geharmoniseerd, dus
540 iedereen krijgt vanaf dit jaar hetzelfde voor dezelfde functie. Daarnaast is het andere belangrijke het
harmoniseren van de vergoedingsregelingen voor bestuurders van studentenpartijen. Nu is het zo dat
bijvoorbeeld onze bestuurders van studieverenigingen allemaal verschillende bedragen krijgen. De
grootste studieverenigingen, die ongeveer evenveel activiteit organiseert als bijvoorbeeld een
studievereniging op het FSW, ontvangt daarvoor veel minder bestuursmaanden. Er is een bepaalde
545 pot en die moet met heel veel studievereniging worden gedeeld. Er wordt geprobeerd om een eerlijker
model te ontwikkelen en waarschijnlijk is dat eind maart klaar.

7. Mededelingen/ Rondvraag

550 De voorzitter wil het graag om wille van de tijd kort houden en een aantal dingetjes naar een volgende
keren tillen. Het Leiden Law Park zal volgende keer wat uitgebreider terug komen. Het initiatief is
omarmd binnen de universitaire strategie, passend binnen een breder plan om de binnenstadcampus
veel meer vorm te geven. Dat betekent dat de activiteiten die men wil gaan ontplooiën, op de driehoek
recht, ethiek en technologie stapsgewijs gaan invullen en dat we daarbij ook gaan kijken naar wat wil
555 de universiteit eigenlijk. Een belangrijk onderdeel van de strategie is faculteiten verbinden en men wil
proberen het in dat licht voort te bouwen Er is geen sprake van een nieuw gebouw, het is meer een
inhoudelijke profilering. Met de wetenschappelijk directeuren is afgesproken dat we gaan werken aan
iemand die dat intern ook trekt, omdat er heel veel belangstelling is, maar ook behoefte aan
coördinatie binnen de faculteit zodat niet mensen allemaal los van elkaar dingen Een volgende keer
560 komt er een inhoudelijk stukje aan bod en kan er een discussie over worden gevoerd.

Dhr. Liefwaard geeft een update over de werkgroep keuzevakken. Die werkgroep is nu nog bezig en
heeft wat vertraging opgelopen. Er volgt op korte termijn een voorlopig advies dat eventueel de
volgende keer besproken kan worden. Het punt over de functionele mailboxen gaat met name over
het Cleveringa Er is navraag naar gedaan, en er is verzekerd dat alle mailboxen worden gelezen,
565 maar dat hier en daar wat vertraging mogelijk is vanwege onderbezetting. Naar LTC kan altijd worden
gemaild. De PP-fractie benadrukt dat er regelmatig niet wordt gereageerd en dat zaken dan blijven
liggen. Het online zetten van colleges was er lastig en ging vaak mis. Als je dan niet weet wie achter
de betreffende mailbox zit kun je eindeloos blijven mailen maat dat lost het niet op. Het zou fijn zijn te
weten wie er achter de mailboxen zit.

570 Dhr. Liefwaard kan dat zeker verschaffen maar niet op dit moment. In principe vallen al dit soort
 mailboxen, onderwijsbeleid daargelaten, onder de verantwoordelijkheid van de onze operationeel
 manager onderwijs. Het punt is duidelijk, de dienstverlening moet er voor de docenten zijn en de
 docent moet het gevoel hebben dat ze daar terecht kunnen.
 Het oprekken van de termijn van tentameninschrijving is het resultaat van besluitvorming op centraal
 575 niveau. Dit is het directe resultaat van de harmonisatieagenda waar er voor gekozen is om alle
 faculteiten dezelfde hetzelfde soort termijnen te laten hanteren, zodat het voor studenten nooit diffuus
 is dat bij de ene faculteit andere termijnen gelden dan bij andere faculteiten. De tien dagen is het
 resultaat van een van onderhandelingen. Het is voor onze faculteit een punt van achteruitgang, omdat
 wij een kortere termijn hanteerden. Met uitzondering voor de extra tijdens die we wel graag wat eerder
 580 wilden weten omdat daar altijd wat voor geregeld moet worden. Als je het perspectief van nu gebruikt
 is de vraag nu kunnen we met twee dagen uit de voeten. Die twee dagentermijn die nu gehanteerd
 wordt, hangt echt aan de online toetsing. We moeten er veel voor regelen, maar zijn minder
 afhankelijk van de studentenaantallen en dus kun je een korte termijn hanteren. Maar centraal geldt
 nu de tien dagen, het resultaat harmonisatie. De besluitvorming is zorgvuldig geweest, de UR is ook
 585 betrokken geweest en dit is uiteindelijk de termijn. Er is steeds aandacht gevraagd voor de lengte van
 die termijn en het belang van goede communicatie erover.

De LSP-fractie zegt dat als je fysiek je tentamen komt maken en je erachter komt dat je niet
 ingeschreven bent je een formulier kunt invullen en je moet identificeren en dat je dan alsnog een
 590 tentamen kan maken. Online is men daar strenger in. Waarom dat zo is en kan dat misschien
 versoepeld worden. Zo loop je de kans soms mis om een tentamen te maken. Dhr. Liefwaard legt uit
 dat voor digitale tentamens een account moet worden gemaakt, gekoppeld aan de inschrijving en de
 ANS deelname. Het lijkt alsof dat allemaal snel kan maar het moet op tijd worden voorbereid. Vandaar
 dat het niet meer op het laatste moment geregeld kan worden. Het tweede punt is dat als er on
 595 campus digitaal getoetst wordt er op tijd aangegeven moet worden hoeveel laptops er nodig zijn. Dat
 maakt niet inschrijven op het laatste moment niet kan. Het andere punt is wat te doen met studenten
 die te laat zijn. Daar zijn verschillende stromen, want aan de ene kant moet je jezelf organiseren maar
 we zijn zo groot dat het ook niet altijd mogelijk is om daar flexibel in te zijn. Tegelijkertijd hebben we
 ook mensen zoals de studieadviseurs, die al langer aandacht vragen flexibiliteit want wij willen
 600 uiteindelijk ook graag dat studenten een tentamen kunnen doen. Dat is het dilemma waar we steeds
 mee zitten. Belangrijk is om niet te onderschatten wat een organisatie een tentamen is. Maar het is en
 blijft vervelend als mensen deadlines missen en er niet iets geregeld kan worden. Daarom is het
 belangrijk om studenten te blijven informeren. En als we straks met My Study Map gaan werken, dan
 krijgt een student ook veel meer aan het alerts om in te schrijven, hopelijk gaat dat helpen.

De fractie ONS-Leiden vraagt of het klopt dat niemand bevoegd is om van de tien dagen termijn af te
 wijken. Dhr. Liefwaard weet het niet helemaal zeker. De tien dagen termijn is wel echt bedoeld om
 universitair te handhaven omdat we juist die harmonisatie willen bereiken. Maar er moet ook oog
 gehouden worden voor een individuele uitzondering al is dit niet praktisch voor een faculteit. Het OIC
 610 is strak georganiseerd, daar hebben we profijt van. Dan is er weinig ruimte voor uitzonderingen. En er
 moet van alles geregeld worden, ook al is het een klein vak. Het is dan toch een vak naast heel veel
 andere. Het is lastig maar het signaal wordt meegenomen in het gesprek dat gevoerd zal blijven
 worden over hoe hard we moeten zijn.

De PP-fractie heeft ervaren dat er best veel problemen zijn bij de digitale afname van tentamens. Er
 zijn heel veel reacties van studenten die er bijvoorbeeld uitgegoid zijn. Na doorvragen blijkt dat ze
 lang niet allemaal het proeftentamen hebben gedaan, bedoeld om problemen met proctoring te
 voorkomen. De vraag is, zijn er bij anderen vergelijkbare ervaringen en is er vanuit de faculteit een
 bepaalde manier om daarop te reageren. De reactie nu is als je niet geoefend hebt komt het voor
 620 eigen risico. Soms, als blijkt dat er iets heel bijzonders is kun je er wel in meegaan. Maar het licht
 vooral niet aan de student zelf en is het juist ervan uit te gaan dat als je niet geoefend hebt het dan
 voor eigen risico is. Zijn er meer van dit soort ervaringen en hoe gaan we daar mee om? Dhr. Liefwaard
 heeft niet het totaalbeeld maar hoort wel verschillende signalen en bij de grotere tentamens relatief
 meer klachten die gaan over technische problemen en die kan je niet altijd opvangen door ook die
 625 oefensessies. Dus daar proberen we ook wel met menselijke maat te reageren. Maar er zit wel veel
 stress vaak omheen en dat verklaart waarom studenten niet altijd handig reageren. Het is heel
 vervelend dat docenten en coördinatoren daar direct last van hebben, want dat is niet goed voor de
 verhoudingen in en ook niet terecht naar de docent en de coördinator. Die kan er niks aan doen. De
 proctoring die gebruikt wordt in januari is gelukkig wel goed gegaan. Het overall beeld is dat het
 630 helemaal niet gek gaat maar voor dit signaal moeten we onze ogen niet sluiten.

635 De fractie Onafhankelijken merkt en hoort van andere docenten dat er best wel agressieve mailtjes door studenten worden gestuurd en dat is begrijpelijk. Als je digitaal tentamen maakt en je bent boos over het tentamen en je reageert direct via de mail dan zit er emotie in. En dat is anders met fysiek tentamen. Dan heb je nog even een afkoelperiode van naar huis fietsen en schrijf je misschien niet meteen al je frustraties onmiddellijk op. Maar het is wel dat dat iets is waar breder aandacht voor moet komen. Je moet niet meteen alle emoties op papier zetten. Het is niet fijn om te krijgen, moeilijk om op te reageren en je kan studenten ook niet echt helpen. Want het zijn vaak mailtjes waar helemaal niets mee kan die wel echt super negatief zijn. Dus hier moet aandacht voor komen, hoe pak je dit
640 aan. De voorzitter vindt het een belangrijk signaal dat ook al via de wetenschappelijke directeuren is aangegeven. Het is goed om hier aandacht aan te besteden want het is niet wat je wil hebben in de communicatie binnen de faculteit.

645 De fractie ONS Leiden kent voorbeelden over technische problemen niet alleen met proctoring maar ook met one-way- navigation. Het zijn problemen waar de docent niks aan kon doen, maar de student ook niet. Is er een protocol over hoe daarmee moet worden omgegaan. Het lijkt erop dat het gewoon voor risico van de student komt. Het afwikkelen van klachten kan meerdere weken duren en dat kan toch niet de bedoeling zijn. De voorzitter zegt dat ook dit punt zal worden meegenomen als gekeken wordt naar wat de afspraken zijn. Dhr. Liefwaard laat nog weten dat de balkenschema's klaar liggen ter
650 bespreking in de diverse gremia. Dit is het moment om er iets van te vinden, doe dat via je buddy bij de OLC.

De LSP-fractie vraagt nadrukkelijk om te kijken naar de tentamenperiode in januari. De voorzitter geeft
655 aan dat het echt bij de OLC moet worden aangekaart. Beslissingen hierover hangen van heel veel zaken op verschillende niveaus af.

Sluiting openbare vergadering

De voorzitter sluit het openbare gedeelte van de vergadering om 12.23 uur.